

Slik stare in nove fasade

NOVO ŽIVLJENJE LABODA

Idejna zasnova prilagojene ponovne rabe nekdanje šiviljske industrije Labod v Krškem

Eva Krznarič
mentor: izr. prof. mag. Alessio Princic, univ. dipl. inž. arh.
somentor: strok. svet. Paulo A. Barbaresi, univ. dipl. inž. arh.
konzultant za konstrukcijo: doc. dr. Simon Petrovčič univ. dipl. inž. grad.
UL FA, EMŠ Arhitektura
Ljubljana

Magistrsko delo
2026

POVZETEK

Magistrska naloga obravnava problem degradiranega območja nekdanje šiviljske industrije Labod Libna v Krškem. Po opustitvi proizvodnje leta 2002 je območje izgubilo svojo prvotno funkcijo in že vrsto let predstavlja degradiran ter neizkoriščen del osrednjega Vidma. Kljub temu še vedno ohranja arhitekturne, prostorske, tipološke in pričevalne vrednosti, ki jih je smiselno ohraniti in predstavljajo izhodišče za njegovo prenovo.

Teoretični del naloge obravnava industrijsko arhitekturo, industrijsko arhitekturno dediščino ter koncept prilagojene ponovne rabe kot osnovo za razumevanje obravnavanega območja in njegovih razvojnih možnosti. Analitični del vključuje raziskavo zgodovinskega razvoja območja, analizo njegovega prostorskega konteksta ter vrednotenje obstoječega kompleksa kot podlago za oblikovanje projektne rešitve.

Projektni del predstavlja idejno zasnovo prilagojene ponovne rabe kompleksa. Predlagana rešitev ohranja ključne prostorske in arhitekturne značilnosti obstoječih objektov ter vanje umešča nov stanovanjski program, dopolnjen z javnimi in skupnostnimi dejavnostmi. Novi stanovanjski volumni so zasnovani po principu »hiša v hiši«, kar omogoča ohranjanje industrijske lupine in njeno prilagoditev sodobnim potrebam bivanja.

OBSTOJEČE STANJE

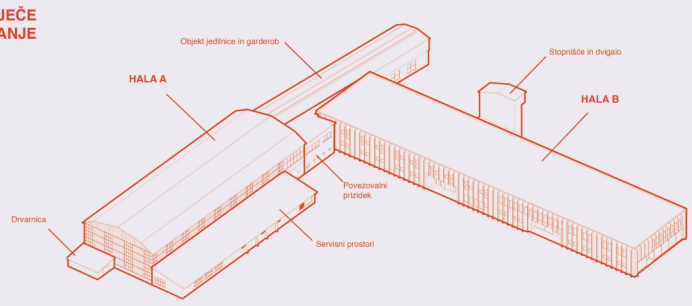

NOV PROGRAM

Program temelji na umestitvi novih stanovanj, dopolnjenih z javnimi vsebinami, ki območje ponovno vključujejo v mestno življenje. Kompleks poleg bivanja obsega restavracijo, fizioterapijo, skupnostne vrtove in javni park, ki spodbujajo druženje ter izboljšujejo kakovost bivanja.

KONCEPT NOVE ZASNOVE

Nova zasnova objektov se prilagaja obstoječim prostorskim in okoljskim pogojem območja z namenom zagotavljanja kakovostnega bivalnega okolja. Eden ključnih dejavnikov pri zasnovi je bližina železnice, ki zaradi hrupa in vibracij ne omogoča primarne orientacije stanovanjskih prostorov proti njej. Zato se nova organizacija stanovanj in zunanjih prostorov usmerja stran od železniške infrastrukture ter odpira proti mirnejšim in kakovostnejšim delom območja. Vmesni objekt nekdanje jedilnice in garderob zaradi neposredne bližine železnice ni primeren za bivalni in druge občutljive programe, saj njegova lega ne omogoča kakovostne orientacije proti mirnejšemu delu območja. Zato se objekt nameni skupnostnim, servisnim in podpornim dejavnostim kompleksa.

Zaradi različnih programov, umeščenih v kompleks, je na območju vzpostavljena jasna delitev med javnim in zasebnim prostorom. Tako kot je bila nekoč javnosti dostopna prodajalna Laboda, tudi nova zasnova ta del objekta ohranja kot javni program.

Delitev med javnim in zasebnim prostorom se vzpostavlja tudi v zunanji ureditvi območja. Na javnem delu kompleksa je predviden nov urbani park, namenjen širši skupnosti in povezovanju območja z mestom, medtem ko se na zasebnem delu oblikujejo skupnostni vrtovi, namenjeni stanovalcem.

Programska razporeditev izhaja iz značilnosti posameznih objektov ter njihovega položaja znotraj kompleksa. Glavni program predstavljajo stanovanja, umeščena v obe hali. Javni program je skoncentriran v hali B, kjer se v pritličju nahaja restavracija, v nadstropju pa fizioterapija. Izbiro te lokacije dodatno utemeljuje nekdanja umestitev prodajalne Labod, zaradi katere je bil ta del kompleksa že v preteklosti namenjen javni rabi. To območje je najbolj vpeto v mestno tkivo ter predstavlja prehod med kompleksom in širšim urbanim prostorom. Objekt nekdanje jedilnice in garderob prevzame podporno vlogo z umestitvijo servisnih in tehničnih prostorov ter skupnostne zelene terase na strehi.

Obstoječa fasadna opna se na stanovanjskem delu odstrani zaradi prilagoditve novi funkciji, na javnem delu hale B pa fasada iz prefabriciranih armiranobetonskih U-plošč ostane ohranjena kot nosilec kolektivnega spomina. Nova lesena fasada reinterpretira značilni vertikalni ritem obstoječe fasade ter oblikuje prehodni prostor teras med stanovanji in okolico. Z enotnim arhitekturnim izrazom poveže oba objekta v prepoznavno celoto.

SITUACIJA NOVEGA STANJA

M 1:1000

obstoječe
novo

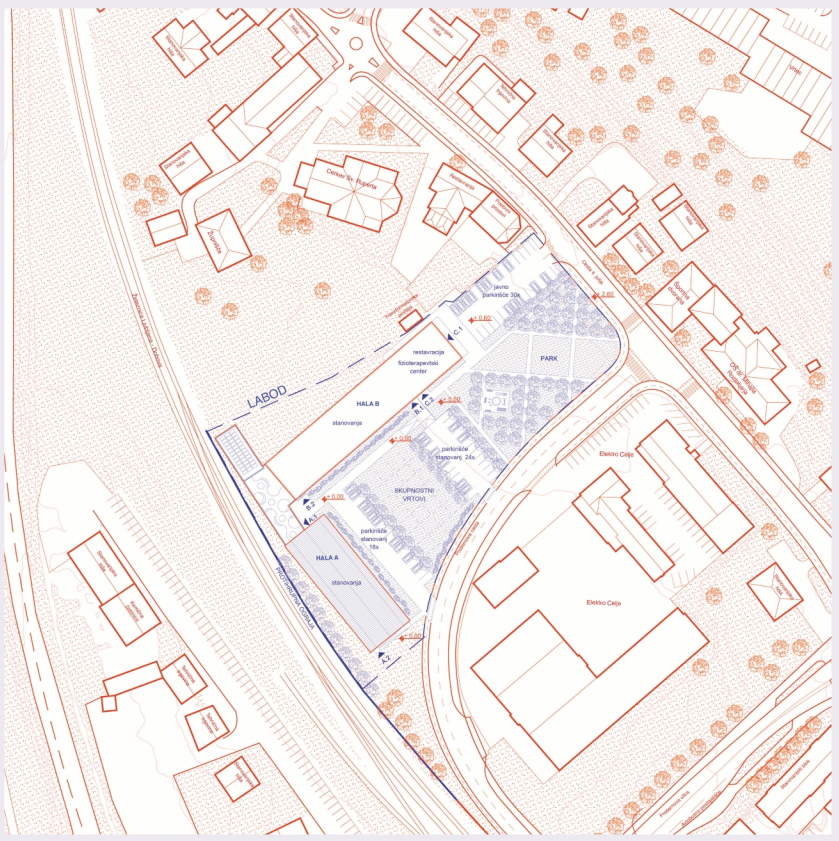

PROSTORSKA ZASNOVA NOVIH VOLUMOV

ORIENTACIJA

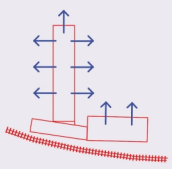

DELITEV JAVNO - ZASEBNO

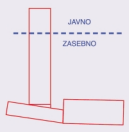

UREDITEV OKOLICE

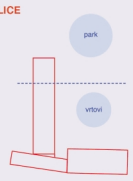

PROGRAMSKA ZASNOVA

UMESTITEV NOVIH STANOVANJSKIH VOLUMOV

HALA B

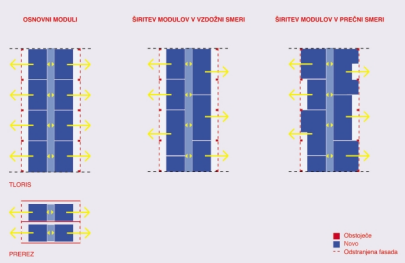

HALA A - duplex

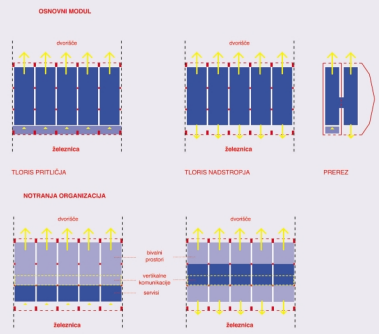

Notranjost stanovanja

Stanovanjska terasa

Pogled iz parka

Pogled iz skupnostnih vrtov

PREREZ

HALA B: PREREZ B-B
M 1:250

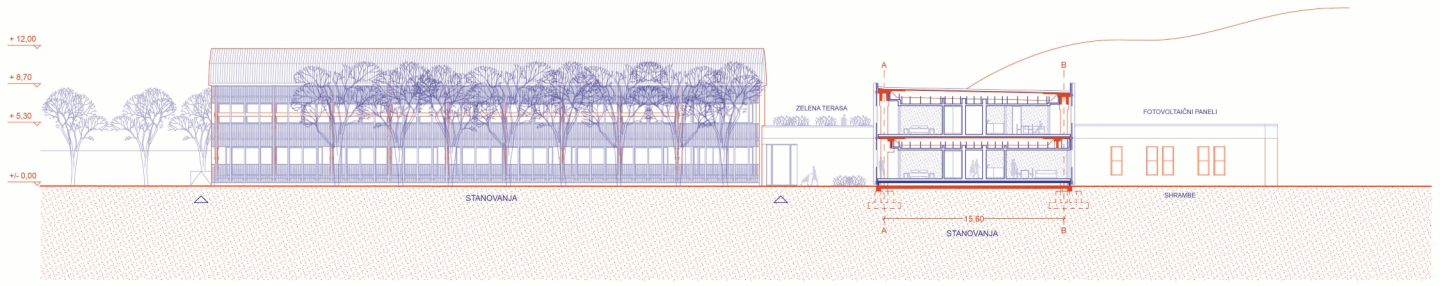

PREREZ

HALA A: PREREZ A-A
M 1:250

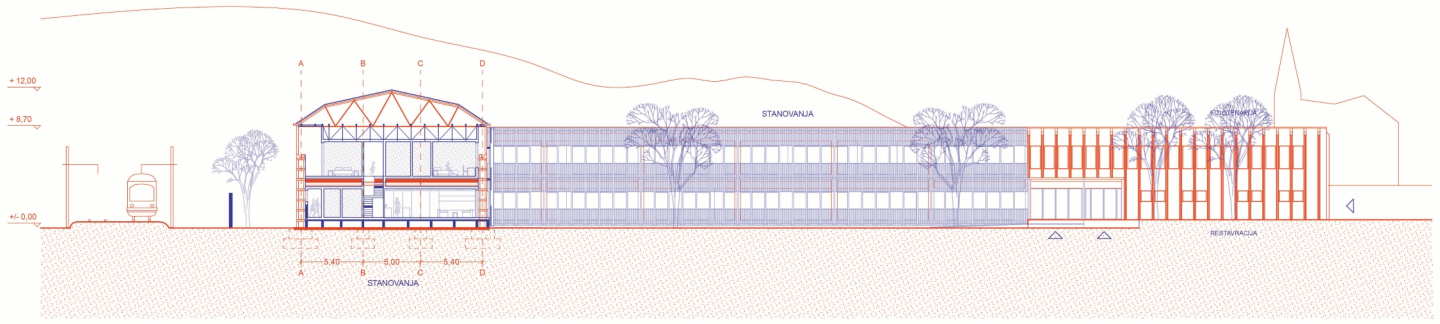

TLORIS PRITLIČJA

M 1:250

obstoječe
novo

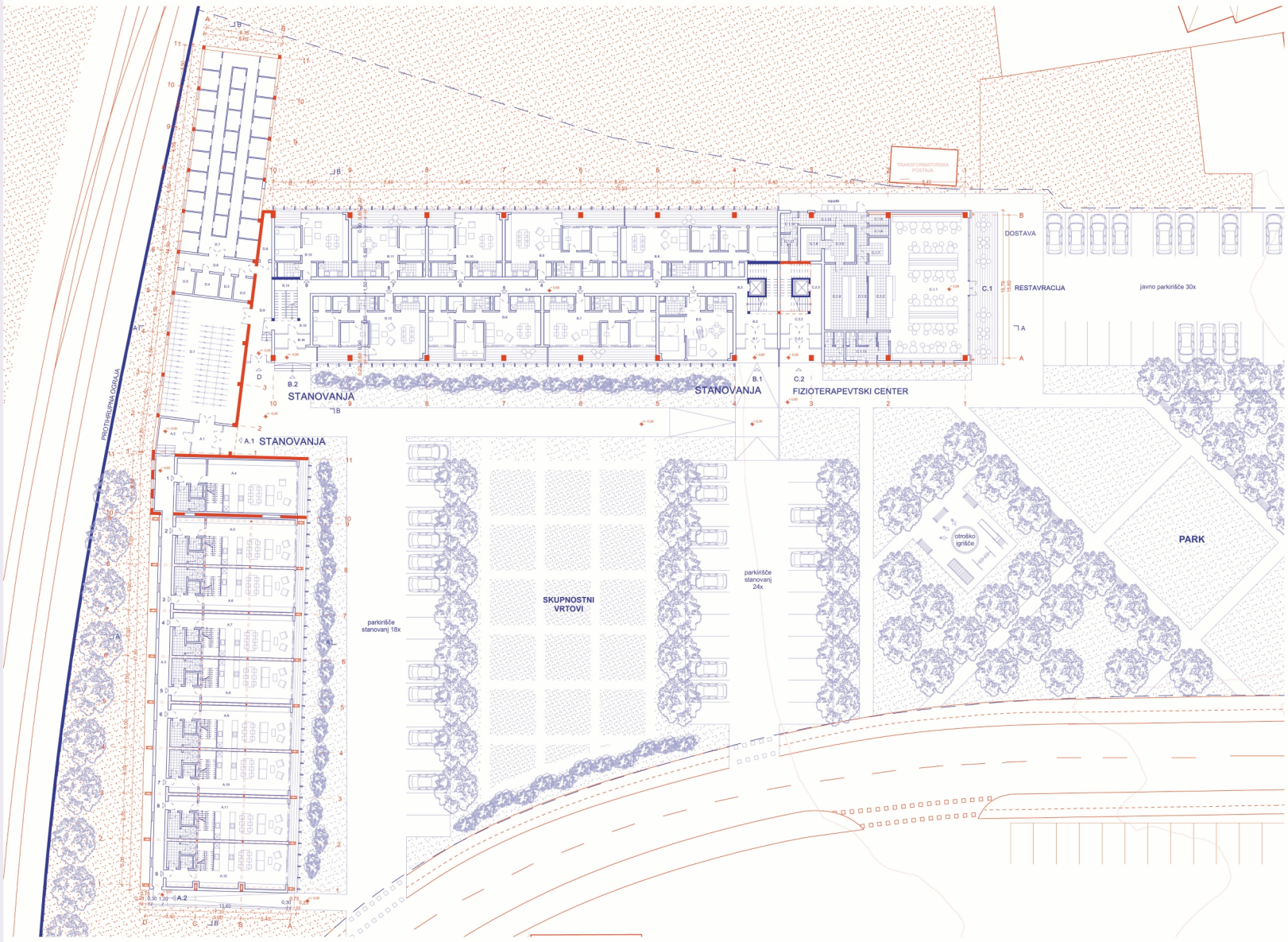

NOVO ŽIVLJENJE LABODA

Idejna zasnova prilagojene ponovne rabe nekdanje živilske industrije Labod v Krškem

Eva Krznarič
mentor: izr. prof. mag. Alessio Princic, univ. dipl. inž. arh.
somentor: strok. svet. Paulo A. Barbaresi, univ. dipl. inž. arh.
konzultant za konstrukcijo: doc. dr. Simon Petrovčič univ. dipl. inž. grad.
UL FA, EMŠ Arhitektura
Ljubljana

Magistrsko delo
2026